

Bibliografie van Kortemark

Opgemaakt door Peter Bentein

Deze lijst werd het laatst bijgewerkt op 6 december 2021

1. Monografieën

1.1. over Kortemark

100 jaar onderwijs te Kortemark-Elle 1899-1999, 1999, 64 blz.

Aspesslagh, John : Hoger op naar deugd en wijsheid : Dertig jaar uit het rijke leven van een plattelandspensionaat : Kostschool en landbouwhuishoudschool van Kortemark 1926-1956, 2013, 416 blz.

Bourgeois, Jean e.a. : Cirkels in het land, een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, deel II, 1998, 126 blz.

Bourgeois, Jean e.a. : Noodonderzoek 1992 op een door luchtfotografie ontdekte site te Kortemark – Koutermolenstraat. Grafheuvels uit de bronstijd en nederzetting uit de Late IJzertijd, 1993, 36 blz.

Coene, Michel e.a. : Het oorlogsdagboek van Louis Goossens, Boekhoute – een opgeëiste arbeider van 16.01.1918 tot 15.08.1918, 2014, 157 blz.

Crevits, Rogier : Menschen van te Lande. Over leven en werken tussen Diksmuide en Kortemark 1840-1940, 1992, 143 blz.

Dael, Cyriel : Soldatenkost en de volkskeuken in ons West-Vlaams landgedeelte, Kortemark en omstreken 14-18, 2016, 71 blz.

De Nolf, Aug. : Zusters van Liefde Kortemark 1849-1949, 1949, 125 blz

Deneckere, Bernard : 150 jaar Margareta-Maria-Instituut Kortemark 1824-1838-1988, 1988, 220 blz.

Droom me daar 'ns : 50 jaar scouts Kortemark, 2009, 80 blz.

Druart, Michel : Zusters van Liefde van Kortemark, een verhaal, z.j., 38 blz.

Gysel, André e.a. : Trein van de hoop : een verzetsdaad van het volk (4 september 1944), 2012, 251 blz.

Houtlandse milieugroep : Bijdragen over de Handzamevallei 1998-1999, 1999, 16 blz.

Hubert, P. : Bodemkaart van België, verklarende tekst bij het kaartblad Kortemark 52W, 1961, 85 blz.

Mijn dorp in het Krekedal : Handzame,-Kortemark-Werken-Zarren, 1978, z.p.

Penning De Vries, Piet : Zusters van Liefde, z.j., 31 blz.

Stevens, Marcel & Werbrouck, Marcel : Ontstaan en groei van devotie tot O.L.Vrouw van Troost te Kortemark, 20 juli 1944, 50 jaar later, 1994, 80 blz.

Stevens, Marcel : Archiefbeelden Kortemark, 2000, 128 blz.

Stevens, Marcel : Cortemark 1900 – 1920, 1985, 94 blz.

Stevens, Marcel : Cortemark 1900 – 1920, herinneringen aan de goede oude tijd en de oorlog '14-'18, 1979, 72 blz.

Stevens, Marcel : Kortemark, een tedere terugblik, 1992, 144 blz.

Stevens, Marcel : Kortemark, er was geen mooier dorp dan het onze, 1991, 140 blz.

Stevens, Marcel : Kroniek der Kortemarkse toneelkring “Hooger Op”, 1980, 56 blz.

Vandewalle, Chris : Brouwerij Louwaege, een brouwersgeschiedenis, 2014, 125 blz.

Verhaeghe, Marcel : Koninklijke fanfare St-Cecilia te Kortemark honderd jaar oud 1867-1967, 1969, 79 blz.

Verhaeghe, Marcel : Uit het verleden van Kortemark, 1953, 222 blz.

Viaene, Jef : Leven en dood rond De Landsman in tijden van oorlog en vrede, 2015, 229 blz.

Vogels, Oscar, Verhelst Albert en Willy (sam.), Stevens, Marcel (uitg.) : Kortemark op Krekebeke: dorp en streke, door de eeuwen heen, toegevoegd de onlangs teruggevonden gedichten van priester-dichter Arthur Moenaert, (1955), 1990, [z.p.]

Volcke, Guido: Van de Schuddebeurze naar de Ruidenberg, een volks- en heemkundige wandeling, 1992, 36 blz.

Werbrouck, Marcel: Oude en nieuwe straten te Kortemark na de fusies, 1978, 88 blz. + krtn.

Willaert, Ruben en Demey, Dieter : Archeologisch vooronderzoek begraafplaats Kortemark, 2013, 18 blz. + DVD

1.2. over Handzame en Edewalle

Deschrevel, Antoon : Geschiedkundige schets over Edewalle, 1971, 23 blz.

Lowie, Ignace : Handzame, schitterende edelsteen van mijn jeugd, 2006, [z.p.].

Lowie, Michel : Handzame 1801-1976, dit was onze gemeente, 1994, 200 blz.

Vandewalle-Willems, Cyriel : Een mooie gemeente in de veie Westvlaamse vlakke, Handzame hand in hand! 1952, 135 blz.

1.3. over Zarren en Werken

Demarée, Jos : Een kwarteeuw Zarren 1900-1925, 2002, 183 blz.

Desideratus, M. : De Abdij's Hemelsdale 1237-1796, 1949, 221 blz.

Gielmans, Bert : Werken 1930- 1980: 50 jaar Werkense geschiedenis over de Werkenaars van 't goe jaar 1931, 1979, 100 blz.

Koninklijke fanfare St.-Cecilia Zarren-Werken, 150 jaar muziekleven, 1992, 56 blz.

Slembrouck, Basiel : Werken: heemkundige studie over de gemeente Werken, 1955, 247 blz.

Vandenbussche, C. : Geschiedkundig memoriaal van Wercken, 1866, heruitg. 1979, 158 blz.

Vanhove, Raphaël : Koninklijke fanfare St.-Cecilia Zarren-Werken, 1991, 55 blz.

2. Biografieën en autobiografische getuigenissen

Berghaeghe, Charlotte : De vlucht van de witte ballonnen : opgroeien met oorlogstrauma's, 2013, 182 blz.

Houthaeye, Robert : Aloïs Lieven Tommelein (1857-1944), de West-Vlaamse pastoor van Ars, 2007, 37 blz.

Lagrou, René : Wij verdachten, 1941, 219 blz.

Leef voor de eeuwigheid. Herinneringen aan E.H. Kanunnik Veys 1897-1993, 1995, 183 blz.

Segaert, Julien : De vier strijdende broeders 14-18, 1979, 25 blz.

Stevens, Marcel : Kortemark's vergeten priester-dichter E.H. A. Moenaert 1891-1919, zijn levensverhaal en een bloemlezing uit zijn werk, 1977, 80 blz.

Tanghe, Annie : Geen verklikking, uitgave in eigen beheer, 2004, 128 blz.

Tanghe, Annie : Toen mijn beertje nog gromde, uitgave in eigen beheer, 2012, 66 blz.

Vanslembrouck, Marcel : Een pen vergaart wat wereld is. Figuren en boeken in Edewalle, Handzame, Kortemark, Werken en Zarren, 1992, 223 blz.

Vanslembrouck, Marcel : Firmin Deprez (1890-1916), studentenleider en IJzersymbool, 1995, 248 blz.

3. Bronnen

Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Kortemark, deel 1 : Deelgemeenten Kortemark en Handzame, 2008, 304 blz.

Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Kortemark, deel 1 : Deelgemeenten Werken en Zarren, 2008, [z.p.]

Bulcke, Ann : Inventaris van de begraafplaatsen van Kortemark, Handzame, Zarren en Werken, 1980, 109 blz.

Cornette, J. : Staten van goed van het Ambacht Kortemark 1694 – 1796, 1977, 114 blz.

Dedeyster, Wim : Burgerlijke stand Kortemark, huwelijken 1805-1850, aangevuld met parochieregisters huwelijken 1788-1796, overlijdens 1798-1800, 1805-1850, aangevuld met parochieregisters overlijdens 1788-1796, 2005, 467 blz.

Dedeyster, Wim : Burgerlijke stand Kortemark. Geboorten 1798-1800, 1805-1850, aangevuld met parochieregisters Dopen 1788-1796, 2005, 487 blz.

Degraeve, Frans : Burgerlijke stand Kortemark, geboorten, huwelijken, overlijdens 1800-1805, 2006, 61 blz.

Demarée, Jos : Oorlog in de Belgique: oorlogsdagboek van schoenmaker Felicien Vanhove uit Zarren 1914-1917, 2000, 207 blz.

Kortemark in de krant : verzameling van persknipsels over Kortemark, jaarlijks gebundeld in een boek, van 1987 tot en met 2014 ; uitgave Gemeentelijke Bibliotheek Kortemark.

Lamon, Joris : Genealogische gegevens van geboren Handzamen, 2007, 499 blz.

Lamon, Joris : Handzame, huwelijken 1802-1976, [z.j.], 420 blz.

Lamon, Joris: Genealogische gegevens van elders geboren personen gestorven en/of begraven te Handzame, 2009, 217 blz.

Messeyne, Maurice : 1918-1999, 80 jaren, duurzame gedachtenissen der overledene parochianen St.-Dionysius Zarren, 1999, 86 + 33 blz.

4. Jaarboeken van de Heemkundige Kring “Crekel Beke”

Sinds 1988 publiceert de heemkundige kring elk jaar een themaboek over de geschiedenis van Kortemark en zijn deelgemeenten :

Heemkundige Kring Crekel Beke, Tijdingen 1988, 1989, 33 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1989 : De Handzamevallei, 1990, 124 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1990 : De molens van Groot Kortemark, 1991, 175 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1991 : Het onderwijs in Groot-Kortemark, 1992, 183 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1992 : De vijf parochies van Groot-Kortemark, 1993, 204 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1993 : Het Hof van Zarren, 1994, 124 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1994 : De Landbouwdorpen in de Krekevallei tijdens de 17^e en de 18^e eeuw : deel 1, 1995, 143 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1995 : De Landbouwdorpen in de Krekevallei tijdens de 17^e en de 18^e eeuw : deel 2, 1996, 186 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1996 : Van Brouwers en Herbergiers in het Krekedal, deel 1, 1997, 151 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1997 : Van Brouwers en Herbergiers in het Krekedal, deel 2, 1998, 261 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1998 : Van Brouwers en Herbergiers in het Krekedal, deel 3, 1999, 343 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 1999 : De grote oorlog in het Krekedal, deel 1 : 1914-1916, 2000, 242 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2000 : De grote oorlog in het Krekedal, deel 2 : 1917-1920, 2001, 320 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2001 : Kloostergemeenschappen in het Krekedal, 2002, 308 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2002 : Geestelijken uit het Krekedal de wereld rond, deel 1 : A-L, 2003, 240 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2003 : Geestelijken uit het Krekedal de wereld rond, deel 2 : van M tot Z, 2004, 335 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2004 : Een eeuw rijk wielerleven in het Krekedal, 2005, 334 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2005 : Burgemeesters en gemeenteraden in het Krekedal : Handzame, Kortemark, Werken, Zarren, 2006, 262 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2006 : Edewalle, van Heerlijkheid tot Parochie, deel 1, de Heerlijkheid, 2007, 101 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2007 : Edewalle, van Heerlijkheid tot Parochie, deel 2, van Proosdie tot Parochie, 2008, 325 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2008 : Kapellen in het Krekedal, een inventaris van veldkapellen, calvaries, kloosterkapellen en ander religieus erfgoed in Kortemark, 2009, 151 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2009 : Markhove, van heerlijkheid tot Duits SS-gevangenenkamp, 2010, 193 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2010 : Van oude en nieuwe wegen doorheen het Krekedal, 2011, 260 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2011 : Het dorp van mijn jeugd : een eigenzinnige terugblik op Handzame, 2012, 219 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2012 : De federatie Krekedal en haar vijf parochiekerken : Deel 1 : Kortemark-Edewalle-Handzame, 2013, 206 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2013 : De federatie Krekedal en haar vijf parochiekerken : Deel 2 : Zarren, 2014, 248 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2014 : De federatie Krekedal en haar vijf parochiekerken : Deel 3 : Werken. Addendum : de kerkschatten van de Sint-Bartholomeuskerk Kortemark, 2015, 168 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2015 : De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal : Deel 1 : De bezetting 1940-1944, 2016, 150 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2016 : De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal : Deel 2 : De meidagen van 1940, 2017, 222 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2017 : De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal : Deel 3 : Verschillende facetten van het dagelijks leven. 2018, 146 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2018 : De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal : Deel 4 : Zarren in en om de Tweede Wereldoorlog, 2019, 120 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2019 : De Stations van Groot-Kortemark : Deel 1 : Het station van Handzame, 2020, 109 blz.

Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2020 : De Stations van Groot-Kortemark : Deel 1 : Het station en de spoorweg van Zarren, 2021, 216 blz.

5. Tentoonstellingscatalogi

Couchezmolen, molenmuseum, leidraad, z.j., 72 blz.

De Bruyne Michiel en Vanthournout Claudine : Desiré Mergaert, Retrospectieve, 1990, 264 blz.

Goethals, Walter : Interieur van de Sint-Martinuskerk te Werken, beschrijvende inventaris, 1983, 32 blz.

Herdenking priester-dichters Groot Kortemark, 1999, 20 blz.

Kerkschatten uit de Sint-Martinuskerk te Werken, 1982, 31 blz.

Lammens, Wouter (sam.) : Archeologisch site-museum, vaste collectie, 2005, 31 blz.

Missiaen, Georges : De Sint-Hadrianuskerk gerenoveerd, 1 juni – 5 december 1999, 1999, [z.p.]

Missiaen, Georges : Handzame kerk Sint-Hadrianus, kunstpatrimonium, 2008, 64 blz.

Scheers, Simonne : De muntschat van Werken, tentoonstellingsbrochure, 1988, 30 blz.

Vanthournout, Claudine : De abdij Hemelsdale: tentoonstellingscatalogus, 1986, 239 blz.

Vanthournout, Claudine : Klooster St.-Vincentius Werken, tentoonstellingscatalogus, 1987, 303 blz.

Werbrouck, Marcel : Kermisaffiches Kortemark, dorpsgeschiedenis, 1987, z.p.

Werbrouck, Marcel : Kortemark, den grooten oorlog '14-'18, brochure, 2002, 23 blz.

6. Artikels

Demedts, André : Dichter Delfien Vanhaute, In : Album Antoon Viaene, 1970, blz. 173-181.

Demeulemeester, J., Berings, G. & Vanthournout, Claudine : De "Hoghe Andjoen" te Werken (Kortemark), een aarden versterking in een nieuw daglicht, In : Genootschap voor Geschiedenis, Handelingen, CXXXI, Brugge, 1984, blz. 154-162.

Demeulemeester, Johnny & Vanthournout, Claudine : De "Hoge Andjoen"-motte te Werken (gem. Kortemark), In : *Archaeologia belgica*, Ser. NS, vol. 2, 1986, blz. 105-108.

Deschrevel, Antoon : Het kroonluchterbeeldje van Edewalle in Kortemark, In : *Album Antoon Viaene*, 1970, blz. 199-204.

Van Acker, L. : Kortemark in een notedop, 1818, In : *De Biekorf*, 2001, blz. 116-124.

Vanthournout, Claudine : De motte "Hoge Andjoen" te Werken-Kortemark. Archeologisch en bodemkundig onderzoek. Opbouw, functie en datering ca. 850-1150 A.D., In : Van Roeyen, J.-P. (ed.) : *Uit Vlaamse bodem, 10 archeologische verhalen*, 1996, blz. 103-119.

Vanthournout, Claudine : Een Karolingische sceatta gevonden te Werken (Gem. Kortemark), In : *West-Vlaamse Archaeologica* 6, 1990, blz. 32.

VERSCHILLENDE ARTIKELS IN :

De Biekorf

Mededelingen van het VCGH